

Välfärdsområdesstyrelsen 15.09.2025

**Svar på den av ledamot Alaviiri och 30 andra ledamöter
inlämnade fullmäktigemotionen "Förtydligande av ansvaren inom
funktionshindersservicens servicehandledning för barn och unga –
samarbete med kommunerna för att säkra övergångsfaserna"
(VOF)**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hokkanen Timo
Ahlström Mari
Harakka Tuija

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen
valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vammaispalvelulaki (675/2023) on aiempaa vahvemmin
viimesijainen erityislaki ja mm. aamu- ja iltapäivähoidon osalta
tulisi tällä periaatteella myös vammaisen lapsen päästä
perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivähoitoon
yhdenvertaisesti ei-vammaisten lasten kanssa.
Peruspalveluissa tulisi tunnistaa vammaisten lasten oikeudet
yleisiin palveluihin samoissa asiakaspoluissa ja –prosesseissa
muiden lasten kanssa. Täten ei ole syytä rakentaa erillistä
vammaisten lasten polkua.

Palveluohjaus ja ennakointi palvelujen tarpeesta on tärkeä
pohtia yhteistyössä lasten ja lapsiperheiden parissa
työskentelevien toimijoiden kanssa, esimerkiksi neuvola,
varhaiskasvatus, lasten kuntoutuspalvelut ja opiskeluhuolto.
Tiiviimpi yhteistyö em. toimijoiden kanssa tuo lisää tietoa
esimerkiksi palvelujen tarpeesta ja miten kohdentaa tukea
entistä oikea-aikaisemmin.

Lapsiperheiden kotipalvelulla on merkittävä rooli vanhempien
jaksamisessa. Tuen sisältö ja oikea-aikainen kohdentuminen
ovat keskiössä. Erityisesti niissä tilanteissa, joissa perheeseen
syntyy vammaisen lapsi tai perheessä vanhempi tai lapsi
vammautuu, tuen tarjoaminen riittävän varhaisessa vaiheessa

voi auttaa perheitä selviytymään haastavasta tilanteesta. Tällainen oikea-aikainen tuki voi olla riittävä ja raskaampien palvelujen tarvetta ehkäisevä.

Opiskeluhuollon työntekijät tekevät kiinteää yhteistyötä esiopetuksen, perusopetuksen ja toisen asteen työntekijöiden kanssa. Vammaiset oppilaat/opiskelijat ovat samalla tavalla kuin ei-vammaiset oikeutettuja opiskeluhuollon palveluihin. Jokaisen oppilaan kohdalla pohditaan tuen tarve yksilöllisesti ja tehdään tarvittavaa yhteistyötä ja palveluohjausta myös vammaispalveluihin. Opiskeluhuollossa on koettu tärkeäksi vammaispalvelujen antama konsultaatio, jolla vahvistetaan myös ohjausta vammaispalveluihin.

Hyvinvointialue neuvottelee parhaillaan eri kuntien kanssa koulujen aamu- ja iltapäivähoidon järjestämisen linjauksista. Tavoitteena on selkiyttää uuden vammaispalvelulain tuomien muutosten luomaa tilannetta, missä vastuunjako vammaisten oppilaiden kohdalla on vielä epäselvä.

Sosiaalihuollon alle 65-vuotiaiden yhteinen neuvonta ja ohjaus käynnistyy 10.2025 alkaen. Tässä ensilinjassa annetaan sosiaalihuollon palvelujen osalta neuvontaa ja ohjataan asiakasta tarvittaessa palvelujen piiriin. Yhteinen neuvonta ja ohjaus lisää myös ammattilaisten osaamista eri asiakasryhmien tarpeista.

Vuoden 2026 alusta alkaen vammaispalvelujen palvelualue sekä lasten ja nuorten palvelujen palvelualue yhdistyvät. Yhteisen palvelualueen myötä yhteistyötä eri palvelujen välillä tiivistetään ja kehitetään asiakaslähtöisesti. Esitettyä palveluohjauksen mallia voidaan hyödyntää uusien toimintamallien kehittämisessä yhdistymisen valmistelun käynnistyessä

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Valtuutettu Alaviiri ja 30 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 27.5.2025 § 53 valtuustoaloitteen ”Lasten ja nuorten palveluohjauksen vastuiden selkeyttäminen vammaispalveluissa – yhteistyö kuntien kanssa nivelvaiheiden turvaamiseksi”. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue:

- Kehittää selkeän ja konkreettisen toimintamallin palveluohjauksesta lasten ja nuorten vammaispalveluihin hakeutumiseksi erityisesti koulun ja varhaiskasvatuksen nivelvaiheissa.
- Käynnistää yhteistyön alueen kuntien kanssa tunnistaakseen ne kohdat, joissa perheiden tukeminen ja palveluihin ohjaaminen on erityisen tärkeää (esimerkiksi koulun aloitus tai vammaisuuden toteaminen).
- Tuottaa perheille saavutettavaa ja ymmärrettävää tietoa vammaispalveluista ja oikeudesta hakeutua niiden piiriin – eri kielillä ja eri välineissä.
- Varmistaa, että vammaispalveluiden palveluohjaus on saatavilla oikea-aikaisesti ja matalalla kynnyksellä, esimerkiksi osana lasten ja nuorten sosiaalityötä, perhekeskuksia ja neuvolatoimintaa.
- Arvioi ja seuraa vammaispalvelulain toteutumista lasten ja nuorten kohdalla, ja raportoi valtuustolle sen vaikutuksista yhdenvertaisuuden ja tuen toteutumiseen alueella. Palvelujen oikea-aikaisuus ja saavutettavuus ovat keskeisiä lasten yhdenvertaisuuden ja perheiden arjen kannalta. Hyvinvointialueella on velvollisuus varmistaa, ettei kukaan lapsi jää vaille hänelle kuuluvaa tukea tiedon puutteen tai ohjauksen katkoksen vuoksi.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Bilaga

- 1 Ledamot Alaviiris fullmäktigemotion: Förtydligande av ansvaren inom funktionshindersservicens servicehandledning för barn och unga – samarbete med kommunerna för att säkra övergångsfaserna

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria